U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **S. K.**, zast. Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 1. 2018, čj. OAM-806/ZA-ZA12-ZA20-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 4. 2019, čj. 4 Az 9/2018-27,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Dne 2. 10. 2017 podal žalobce žádost o mezinárodní ochranu. Rozhodnutím ze dne 10. 1. 2018 žalovaný rozhodl, že se žalobci mezinárodní ochrana podle § 12 až 14b zákona o azylu neuděluje. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu k městskému soudu, který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností. Stěžovatel namítl vadu řízení spočívající v porušení § 3 správního řádu, neboť žalovaný nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Dále stěžovatel žalovanému vytkl, že porušil § 2 odst. 3 a 4 správního řádu, neboť nepřihlédl ke specifickým okolnostem případu a nešetřil oprávněné zájmy účastníka řízení. Stěžovatel rovněž namítl nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatečném posouzení možnosti udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Uvedl, že na Ukrajině probíhá ozbrojený konflikt neurčitého rozsahu a v případě návratu do vlasti mu reálně hrozí odvod do armády. Stěžovatel se domnívá, že žalovaný neshromáždil dostatečné a aktuální podklady pro posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný (a následně i městský soud) pochybil, jestliže odmítl poskytnout doplňkovou ochranu pro nedostatečná tvrzení ze strany stěžovatele. Povinností žalovaného a městského soudu přitom bylo ověřit skutečný stav věci. Stěžovatel je přesvědčen, že pokud by důvody jím uváděné neosvědčovaly oprávněnost přiznání mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu, nepochybně odůvodňují přiznání humanitárního azylu. Stěžovatel je toho názoru, že zcela prokazatelně konstatoval, že se obává možného způsobení vážné újmy v důsledku nuceného zapojení do ozbrojeného konfliktu, případně mu hrozí trestní stíhání, neboť odmítl výkon vojenské služby.

[3] Stěžovatel navrhl, aby NSS zrušil rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[4] Žalovaný odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a napadený rozsudek a uvedl, že ve svém postupu ani postupu městského soudu nespatřuje žádné pochybení. Dále konstatoval, že stěžovateli v zemi původu nehrozí pronásledování ve smyslu zákona o azylu a zmiňované obavy nelze označit za odůvodněný strach z pronásledování. Stejně tak nebyly shledány důvody pro udělení humanitárního azylu či doplňkové ochrany. Stěžovatel žil před vycestováním ze země původu v západní části Ukrajiny a v Poltavské oblasti, kde ani ke dni sepsání vyjádření žalovaného žádné ozbrojené konflikty neprobíhaly. Na základě příslušných informací o Ukrajině stěžovateli tvrzené nedobrovolné zapojení do tohoto konfliktu rozhodně nehrozí.

[5] Žalovaný navrhl, aby NSS kasační stížnost zamítl.

[6] Ve věcech mezinárodní ochrany se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti v souladu s § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, NSS takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (viz usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39).

[7] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[8] K nepřezkoumatelnosti soudního rozhodnutí lze poukázat na rozsudky ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS atd. Městský soud postupoval v souladu s touto judikaturou. Dostatečně se věnoval zjištěním žalovaného, jakož i tvrzením stěžovatele, popsal rozhodný skutkový stav a se všemi žalobními námitkami se vypořádal.

[9] Stěžovatel jako důvod své žádosti uvedl, že studoval vojenskou školu, proto by jej určitě povolali do války, což se mu nechtělo. Zároveň se dozvěděl, že má dítě, takže do války nechtěl ani kvůli rodině. Ze správního spisu dále vyplynulo, že stěžovatel dokončil bakalářské studium „inženýr elektronických systémů“, ve vojenské kariéře dále nepokračoval kvůli problémům se žaludkem. Stěžovatel do ČR poprvé přicestoval v roce 2003. V roce 2011 byl vyhoštěn a v 2014 se vrátil kvůli válce do ČR, kde do podání žádosti o mezinárodní ochranu pobýval nelegálně. Povolání do ukrajinské armády dosud neobdržel. Pracoval v západní části Ukrajiny; žádné problémy ze strany ukrajinských státních orgánů neměl.

[10] Stěžovatel podle závěrů žalovaného a městského soudu nesplňuje žádný z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 až § 13 zákona o azylu, humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu či doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu.

[11] NSS předně předesílá, že se v minulosti zabýval současnou bezpečnostní situací na Ukrajině již několikrát, přičemž dospěl k závěru, že se nejedná o tzv. totální konflikt, jenž by dosahoval takové intenzity, že by byl každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy (srov. např. usnesení NSS ze dne

20. 4. 2016, čj. 2 Azs 67/2016-24, ze dne 24. 2. 2016, čj. 6 Azs 267/2015-23, či usnesení ze dne 18. 9. 2015, čj. 2 Azs 194/2015-28). Ze správního spisu vyplývá, že ozbrojené konflikty probíhají na východě Ukrajiny v Doněcké a Luhanské oblasti. Stěžovatel pochází z Poltavské oblasti, kde podle Informace OAMP – Ukrajina, Situace v zemi, ze dne 24. 7. 2017 od února 2014 nedocházelo k žádným bezpečnostním incidentům. Jak ovšem stěžovatel uvedl v řízení před správním orgánem, reálně se zdržoval na západní Ukrajině. Stěžovatel by tak v případě návratu do místa bydliště na území Ukrajiny nebyl probíhající vojenskou operací jakkoliv dotčen.

[12] K otázce problematiky odmítání služby v armádě jakožto azylově relevantního důvodu lze odkázat na rozsudek ze dne 29. 3. 2004, čj. 5 Azs 4/2004-49, v němž NSS vyslovil, že „[o]*dmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím*". Stěžovatel netvrdil odmítání vojenské služby z důvodu náboženského přesvědčení. Rozpor s politickým přesvědčením uvedl až v žalobě. Konkrétně sdělil, že se považuje za pacifistu, a tedy nechce bojovat a zabíjet jiné osoby. Stěžovatel podle podkladů obsažených ve správním spisu nečinil v rámci tvrzeného pacifistického přesvědčení nic, co by bylo možno zahrnout pod uplatňování politických svobod dle § 12 písm. a) zákona o azylu, resp. zastávání politického názoru ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Zároveň NSS odkazuje na Informaci OAMP ze dne 24. 7. 2017, na niž příhodně odkázal již žalovaný. Podle Informace OAMP nebyla v roce 2016 ani 2017 vyhlášena žádná mobilizace a podle ukrajinských představitelů se o ní ani neuvažuje. Současně na Ukrajině existuje možnost náhradní vojenské služby.

[13] Trestní sankci za nenastoupení vojenské služby lze považovat za relevantní azylový důvod „*jen tehdy, pokud je trestní sankce důsledkem toho, že se branec odmítne zúčastnit bojových operací odporujících mezinárodnímu právu, nebo že mu hrozí trest, jehož intenzita či způsob výkonu zakládá porušení lidských práv*". Za bojové operace odporující mezinárodnímu právu se považují operace, ve kterých dochází k páchání zločinů proti míru, válečných zločinů, zločinů proti lidskosti, vážných nepolitických zločinu a činů, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN (viz rozsudek NSS ze dne 7. 8. 2012, čj. 2 Azs 17/2012-44, či již zmiňované usnesení čj. 2 Azs 67/2016-24). Z podkladů shromážděných žalovaným, které stěžovatel nijak konkrétně nezpochybňoval, neplyne, že by operace ukrajinské armády spadaly pod některou z těchto situací.

[14] S ohledem na výše uvedené nelze souhlasit se stěžovatelem, že by mu v případě návratu do země původu hrozila vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, což ve svém rozhodnutí náležitě zdůvodnil již žalovaný a následně i městský soud.

[15] NSS k námitkám stěžovatele dále doplňuje, že důvodem udělení azylu není ani hrozba trestního stíhání a postihu za nenastoupení do vojenské služby, pokud se tak neděje způsobem porušujícím lidská práva (viz usnesení NSS ze dne 15. 6. 2016, čj. 4 Azs 72/2016-29, body 15 a 16). Stěžovatel pouze obecně konstatoval, že by mu v případě odepření výkonu vojenské služby mohlo hrozit trestní stíhání. Žádné konkrétní obavy z porušování

lidských práv však v této souvislosti nevyjádřil (srov. usnesení NSS ze dne 8. 8. 2018, čj. 10 Azs 168/2018-36).

[16] Ke konstatování stěžovatele, že pokud by jím tvrzené skutečnosti neosvědčovaly přiznání mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu, nepochybně by odůvodňovaly přiznání humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, NSS odkazuje na svou ustálenou judikaturu, podle níž udělení humanitárního azylu spočívá na správním uvážení správního orgánu, míra volnosti jeho rozhodování je omezena pouze zákazem libovůle a jeho rozhodnutí přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu, a to z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů (srov. např. rozsudek NSS ze dne 6. 4. 2005, čj. 3 Azs 59/2004-49, ze dne 15. 10. 2003, čj. 3 Azs 12/2003-38, či ze dne 15. 12. 2003, čj. 4 Azs 31/2003-64). Ze správního spisu a rozhodnutí žalovaného vyplynulo, že žalovaný zkoumal, zda v případě stěžovatele nebyly dány důvody pro udělení humanitárního azylu. Řádně zjistil a posoudil jak osobní situaci stěžovatele, tak i stav ve státě jeho posledního trvalého bydliště (Ukrajina) a dospěl k závěru, že v této věci důvody dány nebyly (s. 7 rozhodnutí žalovaného).

[17] Ve vztahu k námitce nedostatečně a nesprávně zjištěného skutkového stavu a nedostatečného dokazování NSS odkazuje na své rozsudky ze dne 20. 11. 2003, čj. 2 Azs 27/2003-59, č. 181/2004 Sb. NSS, či ze dne 19. 8. 2005, sp. zn. 4 Azs 467/2004, č. 1095/2007 Sb. NSS. Žadatel o udělení mezinárodní ochrany je primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany, z obsahu jeho žádosti se v následujících fázích řízení o udělení mezinárodní ochrany vychází (srov. např. rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 Azs 22/2003-41). Rozhodnutí žalovaného je založeno na přiměřeně aktuálních informacích ohledně situace v zemi původu stěžovatele. Současně je řádně odůvodněno a zabývá se všemi stěžovatelem tvrzenými skutečnostmi. Městský soud se také zabýval všemi skutečnostmi, k nimž se vztahovaly žalobní námitky, přičemž vycházel ze skutkového stavu, který má oporu v obsahu správního spisu. Námitka ohledně nedostatečně zjištěného skutkového stavu ze strany správního orgánu, příp. městského soudu, je proto nepřijatelná.

[18] Vzhledem k tomu, že stěžovatel formuloval námitku vad řízení spočívajících v porušení § 3 správního řádu a § 2 odst. 3 a 4 správního řádu natolik obecně, že je na samotné hraně projednatelnosti, protože nespecifikoval, jaké konkrétní skutečnosti podstatné pro řízení nebyly zjištěny, ač zjištěny být měly, ani ke kterým konkrétním okolnostem případu nebylo přihlédnuto, mohl NSS tuto námitku posoudit pouze v obecné rovině. Dospěl přitom k závěru, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně, přičemž žalovaný při jeho zjišťování vyšel z výpovědí stěžovatele, ze zmiňované informace o zemi původu ze dne 24. 7. 2017 a dalších podkladů uvedených v jeho rozhodnutí (s. 3). NSS neshledal ani žádné okolnosti, které by v řízení nebyly zohledněny, ač být zohledněny měly, nelze tak říci, že by žalovaný či městský soud nešetřily oprávněné zájmy stěžovatele.

[19] Zákon o azylu a ustálená judikatura NSS tedy poskytují dostatečnou odpověď na všechny námitky uvedené v kasační stížnosti. NSS neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání.

pokračování

[20] Kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a NSS ji proto odmítl podle § 104a s. ř. s.

[21] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 7. listopadu 2019

Ondřej Mrákota
předseda senátu